

Asia: VN/11423/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaiksi

Taustatiedot

Vastaajatahon virallinen nimi

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Kaarina Tamminiemi

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

kaarina.tamminiemi@soste.fi

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko lain soveltaminen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuussa oleviin tahoihin riittävä (1 §, 4 § 1 kohta)?

Kyllä

2. Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palveluntuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (1 §, 4 § 2 kohta)?

Kyllä

3. Parantavatko palveluntuottajalle ja toiminnalle asetetut edellytykset asiakas- ja potilasturvallisuutta (2 luku, 16 §)?

Kyllä pääosin

4. Vähentääkö palveluntuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palveluntuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (16 §, 21 §)?

Ei kantaa

5. Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palveluntuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (4 § 6 kohta, 22 §)?

Ei kantaa

6. Onko valtuutetun palveluntuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (4 § 6 kohta, 22 §)?

Kyllä

7. Onko valtuutetun palveluntuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

Ei kantaa

8. Onko palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan omavalvontaa koskevat säännökset riittävät (4 luku)?

Kyllä pääosin [Omavalvonta edellyttää palvelunjärjestäjältä ja -tuottajalta hallinto-osaamista ja selkeää vastuiden määrittelyä ja vastuuhenkilöiden nimeämistä. SOSTE huomauttaa, että omavalvonta on yksi keino, mutta se ei voi korvata viranomaisen vastuulla olevaa valvontaa. Valvontaan tulee osoittaa riittävät resurssit]

9. Ovatko valvontaviranomaisen keinot riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (5 luku)?

Kyllä

10. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaista?

Asukkaiden ja asiakkaiden näkökulmasta laki on keskeinen, jotta voidaan varmistaa asukkaiden perusoikeuksien ja yhdenvertaisuuden toteutuminen eri puolilla Suomea.

Ehdotetussa laissa kaikki sosiaali- ja terveyspalvelut tulevat yhden rekisteröintimenettelyn piiriin, jolloin joustavuus parantuu niissä tilanteissa, joissa asiakkaan palvelutarve muuttuu.

Julkinen tietopalvelu lisää asiakkaiden ja potilaiden tiedon saantia ja palvelujen vertailtavuutta esimerkiksi silloin, kun he tekevät valintaa palvelun tuottajista ja tarjolla olevista palveluista.

Esitys lisää omavalvonnan osuutta, joka edellyttää palvelunjärjestäjältä ja -tuottajalta hallinto-osaamista ja selkeää vastuiden määrittelyä ja vastuuhenkilöiden nimeämistä. SOSTE huomauttaa, että omavalvonta on yksi keino, mutta se ei voi korvata viranomaisen vastuulla olevaa valvontaa. Valvontaan tulee osoittaa riittävät resurssit.

Ehdotetun 14 §:n perusteluista ilmenee, että jo voimassa olevan lainsäädännön tarkoituksena on ollut, että viranomaisen luovuttaisi palveluntuottajia koskevaa tietoa tietoverkon kautta julkisesti. Kuitenkaan tällaista julkista tietopalvelua ei ole rakennettu. Sen takia nyt ehdotettu julkista tietopalvelua koskeva säännös tulisi mielestämme laatia velvoittavampaan muotoon. Ehdotamme, että 14 §:n ensimmäisen virkkeen alku: ” Palveluntuottajien rekisteristä voidaan julkaista ja luovuttaa” korjataan muotoon: ”Palveluntuottajien rekisteristä julkaistaan ja luovutetaan”. Mikäli

arvioidaan, ettei julkista tietopalvelua saada käyttöön heti lain voimaantulosta lähtien, tämä voitaneen huomioida tietopalvelua koskevalla voimaantulosäännöksellä.

Ehdotetun 14 §:n mukaan julkisessa tietopalvelussa voitaisiin julkaista valtaosa palveluntuottajien rekisteriin 12 §:n mukaan tallennettavista tiedoista. Kuitenkaan tietoa viranomaisten suorittamista tarkastuksista tai viranomaisen antamasta hallinnollisesta ohjauksesta ei julkisesta tietopalvelusta luovutettaisi. Tätä ratkaisua ei ole ehdotuksessa perusteltu. Mielestämme ainakin tiedon tehdyistä tarkastuksista tulisi ilmetä julkisesta tietopalvelusta. Tämä olisi omiaan lisäämään hallinnon avoimuutta ja mahdollisesti myös palveluntuottajiin kohdistuvaa luottamusta.

Tamminiemi Marja
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry